

1-dars. SMM (SOCIAL MEDIA MARKETING – IJTIMOYIY MEDIA MARKETING) HAQIDA

Internet tarmog'ining rivojlanishi hamda uning jamiyat hayotida muhim o'rin egallashi bugungi kunda jahon miqyosida keng ommalashgan ijtimoiy tarmoqlarning paydo bo'lishiga zamin yaratdi. Dunyo aholisining aksariyat qismi, shu jumladan, yoshlar o'z media mahsulotlari hamda biznes loyihalarini ijtimoiy media marketing orqali reklama qilib, daromad manbaiga ega bo'lishmoqda.

BUNI BILASIZMI?

- **SMM deganda nimani tushunasiz?**
- **Sizningcha, SMM nima uchun kerak?**
- **Brend nima?**

Ijtimoiy media ko'plab interfaol foydalanuvchilarga ega internet platforma bo'lib, u internet tarmog'i ishtirokchilari tomonidan to'ldirib boriladi. Bunday platformalar umumiy qiziqishi bir xil bo'lgan foydalanuvchilarning bitta guruh ichida o'zaro muloqot qilishiga imkon yaratadi. Ijtimoiy mediaga hamkorlikdagi blog, ijtimoiy tarmoq va boshqalar kiradi.

DIQQAT

Ijtimoiy media marketing (SMM – social media marketing) – mahsulot va xizmatlarni targ'ib qilish, xaridorlarni jalb qilish hamda mahsulotlarni to'g'ridan to'g'ri sotish faoliyatini ijtimoiy medialarda amalga oshirish.

TAYANCH TUSHUNCHALAR

- **Ijtimoiy media** – ko'plab faol foydalanuvchilarga ega internet platforma.
- **SMM (ijtimoiy media marketing)** – marketing faoliyatining ijtimoiy mediada amalga oshirilishi.
- **Brend** – bir mahsulotning boshqa mahsulotlardan farqlanib turuvchi dizaynga ega belgisi.
- **Maqsadli auditoriya** – mahsulotingizni sotib olish yoki xizmatingizdan foydalanish ehtimoli yuqori bo'lgan shaxslar.
- **Kontent** – maqsadli loyiha uchun yaratilgan sahifa, videorolik yoki tasvir.
- **Platforma** – o'zining imkoniyati va funksiyalari orqali boshqa tizimlarni yo'lga qo'yishga xizmat qiluvchi "o'zak dastur".

Millionlab foydalanuvchilar o'z vaqtining aksariyat qismini ijtimoiy tarmoqlarda o'tkazadi: maqola o'qishadi, rasm tomosha qilishadi, do'st-birodarlari bilan suhbatlashishadi. Bunday katta auditoriya marketing faoliyatini yuritish uchun eng katta yutuq hisoblanadi. Shu sababli, ijtimoiy media marketing tez sur'atlarda rivojlanib bormoqda.

SMMNING AFZALLIKLARI

- Ulkan axborot: matn, grafika, audio, video va boshqa turdagi reklama xabarlarini uzatish imkoniyati.
- Keng auditoriyaga samarali ta'sir ko'rsatish.
- Maqsadli auditoriya bilan real vaqtda muloqotni tashkil etish.
- So'rovnoma, statistika va forumlar asosida maqsadli auditoriyaning fikr-mulohazalarini o'rganish.
- Doimiy xaridor va hamkorlar bilan aloqada bo'lish va ularning talablariga javob berish.
- Mablag'ning kam sarflanishi.

SMMNING KAMCHILIKLARI

- Ko'p vaqt sarflanishi.
- Ko'p mehnat talab etilishi.
- Foydalanuvchilar bilan doimo aloqada bo'lish va ularning qiziqishlarini ushlab turish.
- Mojaroli yoki salbiy vaziyat yuzaga kelsa, obro'ga putur yetishi.
- Norasmiy va ochiq muloqot.

Ijtimoiy media marketing orqali mahsulotni tanitish va reklamani keng yoyish uchun brenddan foydalaniladi. Brend nima?

DIQQAT

Brend — raqobatchilardan farqlanish maqsadida aniq sotuvchi yoki sotuvchilar guruhi tomonidan tovar va xizmatlarini belgilash uchun qo'llaniladigan so'z, ifoda, belgi, ramz, dizaynerlik ishi yoki ularning kombinatsiyasidir (Amerika Marketing Assosiyatsiyasi — American Marketing Assosiations).

BREND MARKETINGDAGI MUHIM TUSHUNCHADIR. BREND
BO'LMASANGIZ, MAVJUD EMASSIZ. U HOLDA SIZ KIMSIZ?
SIZ — ODDIY TOVARSIZ.

Filip Kotler, Xalqaro marketing professori

Ijtimoiy media marketingning asosiy vazifalari:

- mahsulot brendini yaratish va uni tanitish;
- brendni mashhur qilish va unga bo'lgan qiziqishni oshirish;
- kompaniyalar saytiga tashrif buyuruvchilar sonini oshirish;
- yangi mijozlarni jalb qilish va mahsulot sotishni ko'paytirish;
- doimiy mijozlar sonini oshirish;
- mijozlar ko'magi va ochiqlik hisobiga kompaniya imijini oshirish;
- taniqli kompaniyalarning brendini tan olish;
- o'z-o'zini reklama qilish (PR);
- mijoz va foydalanuvchilarda mahsulot hamda xizmat yuzasidan paydo bo'lgan savollarga tezkorlik bilan javob berish.

TAKRORLASH UCHUN SAVOLLAR

1. Ijtimoiy media nima?
2. Ijtimoiy media marketing deganda nimani tushunasiz?
3. Brend nima?
4. Qanday o'zbek brendlarini bilasiz?
5. Maqsadli auditoriya deganda nimani tushunasiz?
6. Ijtimoiy media marketingning qanday afzalliklari bor?
7. Ijtimoiy media marketingning qanday kamchiliklari bor?

AMALIY ISH

AMALIY TOPSHIRIQ

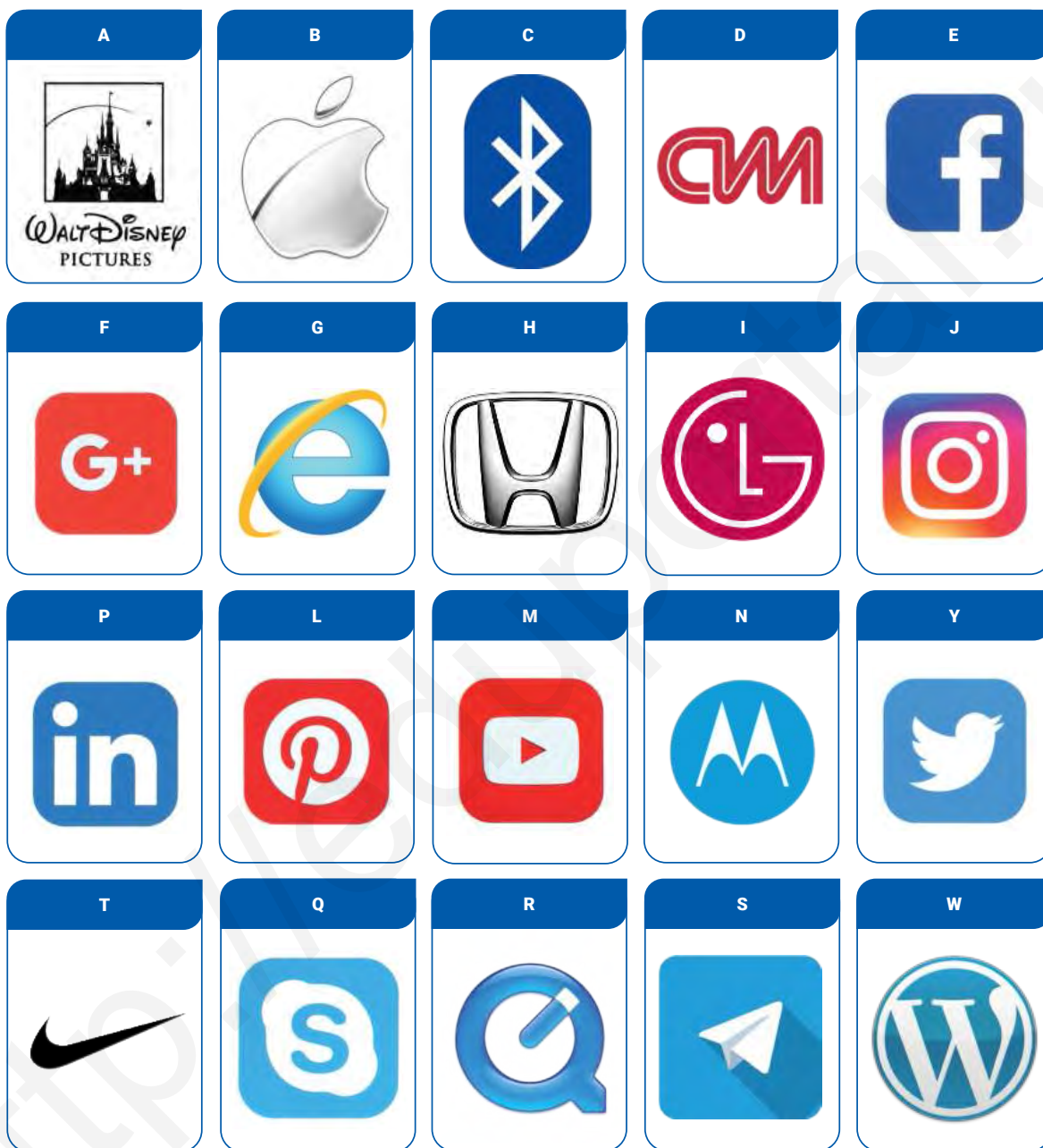

1. Ijtimoiy medialar orqali qanday mahsulotlar brendini yaratish va tanitish mumkin? Ularning nomlarini yozing.
2. Ijtimoiy medialar orqali qanday xizmat turlarini keng targ'ib qilish va tanitish mumkin? Ularning nomlarini yozing.
3. Brendlarning qanday turlarini bilasiz? Ularning nomlarini yozing.

I BOB. SMM – IJTIMOIY MEDIA MARKETING

4. Quyidagi brendlar nomini aniqlang va ularni yozing.

5. O'zingiz yaratmoqchi bo'lgan mahsulot yoki xizmat turi haqida o'ylab ko'ring. Qanday brend ostida namoyish etgan bo'lar edingiz? G'oyalaringizni yozing.

